

1513

Venc (PI 1)

(ALDC, IX, 2127. *Venc* o *bato* [PI 1])

(Aquest mapa havia de correspondre als resultats de *batre*, però, avançades les enquestes, es va comprovar que alguns parlars usaven un verb diferent i per això es va substituir per *vendre*, pertanyent a la mateixa conjugació, sobre el qual basem el nostre comentari. Hem inclòs *bato* entre "altres respostes" [cf. mapa 1515].)

La primera persona del singular del present d'indicatiu del verb *vendre* (< VĒNDĒRE) en llat. era *VENDO* que en cat. ant. va donar (jo) *ven*, per la reducció del grup -ND- a -n- (com STŪNDA > *estona*, FŪNDA > *fona*, etc.). Però, per analogia amb presents d'altres verbs, que tenien -nc finals (STRINGO > *estrenc*, PLANGO > *planc*), *ven* va canviar-se en *venc*, que en gran part del domini es va pronunciar *ve[ŋ]* per velarització de la nasal a causa de la -[k].

Vet aquí les modificacions que ha sofert aquesta forma verbal: *veno* 47 (pron. [b'enu])

és una recialla de l'antic *ven* amb la desinència -o; *veni* (var. *vene* 5) és una adaptació de l'oc. *vendi*, forma existent a Formiguera (loc. 7), parlar fortament occitanitzat; *vengo* 87, 93, 94 és una adaptació castellanoaragonesa de *venc*, com n'és una adopció *vendo* 100.

Des d'una perspectiva geogràfica, notem que la forma originària, *ven*, no ha deixat resultats en el mosaic dialectal d'avui; *ve[ŋk]*, forma analògica, s'ha mantingut en àrees tradicionalment conservadores, com el bal., alg. i val., perllongada en l'assimilada *ve[ŋ]*, que, juntament amb l'anterior, ocupa tot el territori, tret del ross., amb *veni*, tribut parcial a l'oc. per la seva desinència. Recordem que en bal. es distingeix *v[ə]nc*, de *vendre*, de *v[e]nc*, de *venir* (veg. mapa 1448).

Venc és l'única forma normativa des del *DOrt*, 1917.

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

